

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Vörös május*

Forrás:

Faklya

Bp

(Hely)

1919. 4. 29

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Térség

3478

Hely

Idő

"1919"

Személy

Vörös Május

Mi készül május elsejére? — Az irodalmi és művészeti program

Hetek óta hatalmas faépítmények, deszkámeleletek lécekből, gerendákból összeállított favázak, vörösre festett vagy vörös vászonnal félig bevont épületrészek és emelvények jelzik, hogy Budapest szokatlanul nagyszabású ünnepségre készül. Az első vörös május 1-re, a világ proletárjainak igazi karácsonyára készül Budapest és ünnepét a legnevesebb festők, építészek, szobrászok és írók rendezik. A szervezés élén *Biró Mihály*, a kitűnő nevű festőművész áll, mellette az ünnepség irodalmi részét *Balázs Béla*, a színesi és varieté programot pedig *Bálint Lajos* készítik elő. A népünnepélyeket *Lányi Dezső*, az erre a napra összeállított társulatokat pedig *Földes Dezső* szervezik. Az arányaiban páratlan ünnepség érdekes tervezete, mely eddig még egészében nem került a közönség elé, a következő:

Az egész várost feldíszítés szempontjából tízenkét kerületre osztották és minden egyes kerület díszítését a legnevesebb művészek vállalták el.

A májusi ünnepség építészeti főattrakciója az *Andrássy-út* lesz. Itt vonul majd fel a teljes ünnepi menet. Az összes Andrássy-uti ablakok párkányát vörös takarók fogják díszíteni, minden lakás ablakában vörös zászló. A középületek külön vörös díszben. A köröndön a négy köröndszobor fölé ha-

talmas vörös gömböt emeltek, amely a földgömböt ábrázolja. Az egész föld térképét fölrajzolták ezekre a gömbökre, hogy jelképezzék vele a vörös világot. A milléniumi emlékmű hatvanhét méter magasságu vörös burkolatban lesz és lent a talapzatánál egy nyolc és félméter magasságu Marx-szobor fog állani az Árpád-szobor fölé emelt vörös emelvényen. A Marx-szobron kívül *Biró Mihály*nak közismert vörös embere, a „Jogember“, vörös katona-szobrok és *Lenin*nek óriási arányokban öntött szobrai fogják díszíteni az egyes terek emelvényeit. A hatalmas szobrokból, melyek közül egy-egy nyolc-tíz méter magas, tizenöt darab készül. Elkészítettek a *Luxemburg Róza* és a *Liebknecht Károly* szobrát is a 15 öntött szobor között. Külön építészeti szenzáció lesz az Országház-tér. Itt az *Andrássy-szobor fölé kétemelet magasságu vörös építmény*

kerül, mely a kommun diadalát fogja szimbolizálni. Alakjában, oszlopos stílusban templomra fog emlékeztetni és tulajdonképpen a munka templomát akarja jelképezni. Az alagut vörös homlokzatára egy hatméter átmérőjü vörös szovjetszallag kerül. A Lánchíd, Erzsébet-híd, Margit-híd és Ferenc József-híd teljes zászlódiszben. A Lánchíd két pillérjén vörös bengáli tüzek égnek. *Egész Budapestet este kilenc órától vörös bengáli fényvel fogják megvilágítani.* A Nemzeti Palotáról lekerül a korona és a palota ormára a francia kommun ismert frigiai sípkája kerül. Ez a frigiai sípka kilenc méter magasságu. Este kilenc órakor a Gellért-

hegyen tűzijáték kezdődik. Szovjetszallagokat ezrel vel és ezrelvel fognak ezek a tűzijátékok fölszórn az égre. A Vérmezőn színház, humoros fastmények és hatalmas ünnepi építmények lesznek, középtű óriási emelvényen egy szimbolizált emlékmű a proletariátusért életükkel áldozó hősöknek. Az egész építkezés, amely a munkások ezreit foglalkoztatja, *négy millió koronába fog kerülni.*

Az ünnepségnak nemcsak építkezési, hanem nagyszabású irodalmi és előadóművészeti programja is van. A legjobb nevű magyar íróktól rendelt darabot a május 1-i rendező bizottság. Így többek között *Molnár Ferenc*től, *Heltai Jenő*től, *Szomori Dezső*től *Bródy Sándor*tól és *Hajó Sándor*tól. Közülük azonban idejére csak *Bródy Sándor* készült el a szindarabjával, *Orgonavirág* címen egyfelvonásos darabot írt. Egy jókedvű májusi hangulat ez és nem hangos, véresszáju alkalmi írás, ugy, hogy nemcsak a májusi ünnepegen lesz műsoron, hanem állandóan műsordarabja marad a fővárosi színházaknak. *Bródy* egyfelvonásosát május elsején Budapest összes közsínházai játsszák. Íratott ezenkívül a rendezőség tréfás darabokat, chansonokat, énekeket és alkalmi verseket is. A kabarédarabok és ünnepi versek írói között *Szenes Bélának*, *Faragó Jenőnek*, *Somlyó Zoltánnak*, *Várnai Zseninek* az alkalmi írásai szerepelnek, amelyekhez zenét *Nádor Mihály* és *Berta István* szereztek. A közsínházakban ezen a napon csak egy-egy előadás lesz, még pedig 1/8

őzp. nyi órai kezdettel, melyet mindenütt ünnepi előjáték vezet be. Ezeknek az előadásoknak jegyei *féláron*, csakis a Szakszervezeti Központi Jegyelosztóban vásárolhatók. Kint a Városligetben délután 2 órakor kezdődnek az előadások s a cirkuszokon és a már meglévő színházakon kívül ujonnan szervezett színész- és artistatársulatok szórakoztatják majd a közönséget, a Nemzeti Park négy nagy helyiségében, a Jardin de Paris, a Faszor-Kabaré és a Tabarin helyiségeiben. Ezekre az előadásokra kint az egyes helyiségek pénztárainál kétkoronás egységáron válthatók a belépőjegyek. Mindegyik helyen legalább is három előadás lesz a délután és az est folyamán. Ezeknek a kabaréelőadásoknak műsorán *Gábor Andor* és *Karinthy Frigyes* egyfelvonásosai szerepelnek. Ezenkívül több helyen szabad színpad is lesz, melyek természetesen *ingyen szórakoztatják* a közönséget. Ilyen szabad színpad lesz a vérmezői népünnepélyen, a városligeti szigeten. Külön szórakoztatásról gondoskodtak a gyermekek számára is, akiket a Margitszigeten 20 mesemondó színész mulattat, ezenkívül artisták is fellépnek. Az ifjúnok és diákok a különböző sportpályákon helyeződnek el, a Ferencvárosi Torna Club pályáján pedig táncmutatványok lesznek. Külön ünnepséget rendez a kispesti munkástanács, ahová *nyolc színész- és artistatársaságot* visznek ki.

A felvonulás közönsége a városparancsnokság által kijelölt helyeken fog gyülekezni. A főutvonalakon az *Andrássy-ut* kezdete felé indul a menet. Az *Andrássy-uton* hármás oszlopban vonul fel a százezrek tömege a Milleniumi emlékoszlopig.

A munkástanácsok és pártszervezetek körzeti és csoportvezetői, a szakszervezetek és szakosztályok titkárai kedden délután 6 órakor az őket illető pártszervezetek központjában okvetlenül jelenjenek meg. Tárgy: Május elseje rendezése.

A Budapesti Egyesített Városi Vasutak vezetősége a belügyi népbiztossal történt megállapodás alapján ezen az uton értesíti a nagyközönséget, hogy személyzetének a május elsejei ünnepelésben való részvételét lehetővé teendő, a város belsejében a közúti forgalmat egész napon át szünetelteti. A környékbeli közönségnek a fővárosba való beszállítása érdekében azonban a közúti és a helyi érdekű közlekedést a periferiakon reggel 6 órától 8 óráig és este 7 órától zárkatig fenntartja, oly módon, hogy reggel a kocsik csak befelé, este pedig csak kifelé állnak meg a megállóhelyeken. *Május elsején különvonatot senki részére sem adnak ki.*

Senki se zaklassa zászlóigényeivel a rendezőbizottságot, mert a munkás- és katonatanács fogja szétosztani a házbizalmiak között a zászlókat.

Május elsején a szigetre csak gyerekeket engednek be, akiket a Gyermekbarát Egyesület fog vezetni és külön villanyosok szállítanak be és vissza. Ingyen uzsonnát kapnak és gyermekszínpadok, mesélők, atletikai versenyek fogják szórakoztatni őket. A rendezőbizottság kérelmére a városparancsnokság elrendelte, hogy a májusi ünnepekre néhány előfizető telefonját a katonai táviróiskola nyílt parancsát felmutató két-két katona rendelkezésére bocsássa.